

[Drachmann.]

det danske Samfund maa over til at skabe andre Erhvervsmuligheder, andre Arbejds- og Beskæftigelsesmuligheder, og det er det, vi fra vor Side baade tror og haaber, at vi kan, hvis vi blot vil.

At blive ved med at lægge alt til Rette for en ubegrænset Landbrugseksport, der ikke eksisterer mere, som i bedste Tilfælde vil blive meget stærkt beskaaret, det er det, vi synes er en Letsindighed. Og som jeg sagde før det er ikke os, der staar til Regnskab, det er de øvrige, Flertallet, der har ført en anden Politik, det er dem, der staar til Regnskab og har at sige, hvad de ønsker, at dette Land skal leve af, naar vi nu udefra faar at vide, at Landbrugseksporten bliver rationeret til de og de, jeg vil ikke sige minimale, men dog stærkt begrænsede Kvanta. Og det er, som jeg nævnte før, Udenrigsministeren ogsaa ganske indforstaaet med, thi efter den faderlige Formaning til ikke at være bekymret, kom jo til syvende og sidst en Erkendelse af, at ogsaa han var meget bekymret for en ensidig Tilrettelægning af vore Markeder; det maatte man saa komme udenom o. s. v., o. s. v.

Der er det, jeg gerne vil spørge baade Ministeren og de ærede Medlemmer, der har talt, om jeg saa maa sige, imod vort Lovforslag, om: Hvordan fastholde denne Udvikling uden bestemte Statsindgreb, uden bevidste Handlinger? Hvis det havde været saadan, som det blev prædikeret, og som den tidligere Handelspolitik gik ud fra, at alt ordnede sig af sig selv, ja, saa havde man ikke haft Brug for Valutacentralen. Hvis man siger til os: I tager fejl, det ordner sig nok, siger jeg: Hvad sker der, hvis Valutacentralen bortfalder? Tror man, at den Udvikling, vi saa kommer ind i, kan forsvares? Eller er man ikke snarere enig med os i, at vi enten paa den ene eller den anden Maade maa foretage bevidste Handlinger netop for at fremme den Udvikling, vi nu altsaa er enige om: den større Spredning af Markederne, Undgaaelsen af den ensidige Tilrettelægning af Landbrugets Afsætning, der baade økonomisk og — lad mig sige det aabent — ogsaa storpolitisk selvfølgelig rummer Farer, som vi alle maa være klar over.

Det samme kunde jeg sige til det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, som henvendte et Par Ord til mig, inden han skænkede sin Partifælle det ærede Medlem Hr. Holstein sin fulde, om end ikke udelte Opmærksomhed. Han svarede paa mit Spørgsmaal før om Valutacentralen, at denne var jo dikteret af Forholdene. Ja, det har jeg nok

været klar over, at Valutacentralen var dikteret af Forholdene, de samme Forhold, som burde have dikteret de Herrer fra Venstre — det er navnlig dem, der har ført den tidligere Politik — det fornuftige System, som vi i lange Tider har været villige til at gaa ind paa: enten Præferencopolitik eller Differentieringspolitik, hvad som helst, blot væk fra den forstokkede, ensidige Politik, vi var kommet ind i. Men altsaa Valutacentralen, som i Princippet — jeg siger stadig ikke i Teknikken — dækker i Hovedtrækkene de Konservatives Krav om Ligelighed i Vareudvekslingen, var dikteret af Forholdene; vi kan ikke købe mere, end vi sælger.

Men hvis nu Forholdene bliver ved at diktere, maaske for hele vor Fremtid, maa jeg saa spørge de Herrer, som er enige med det ærede Medlem i den Sag: Hvad da? Skal vi beholde denne Valutacentral for Fremtiden, eller skal vi snarere tilrettelægge et andet System? Skal vi blive ved at improvisere videre? Og hvem garanterer, at Krisen er forbi om et halvt Aar? Jeg ved, det er Skik i den danske Rigsdag at vedtage Kriseforlig, som varer akkurat et halvt Aar og stadig koster flere Penge og stadig ødelægger mere og mere. Men dermed kan vi ikke bestemme, at Krisen kun har en Varighed af et halvt Aar; den fortsætter.

Og hvis den skulde tillade sig at fortsætte længere, end Valutacentralen bestaar, hvad saa? Saa vil jeg sige, at saa kommer man i en meget vanskelig Situation, hvis man ikke følger vort Forslag om i Tide at opsiges Traktater, der i en given Situation kan binde os til noget, vi ikke kan staa os ved at være bundet til. Disse Traktater kræver Opsigelsesvarsel, nogle et halvt Aars. En Opsigelse af dem vil være nødvendig for at give os den Bevægelsesfrihed, som jeg har talt om i alle mine Indlæg i denne Sag, og som i Virkeligheden er økonomisk Bevægelsesfrihed og dermed Basis for selve vor økonomiske Frihed.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Der er ingen Kløft, som for mig er uoverstigelig, sagde den ærede tidligere Formand for, nu menige Medlem af det konservative Folkeparti. Jeg maa maaske i denne Forbindelse minde om, at i 1927 var der en toldpolitisk Kløft mellem det ærede Medlem og det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, som den Gang viste sig